

*Και στη...
Σιβηρία
υπάρχουν
Ελληνες*

Η Ελλάδα είναι παντού,

ακόμα και στη μακρινή

Σιβηρία έχουμε

τους ομογενείς μας, που

κάνουν μεγάλη

προσπάθεια να έρθουν

πιο κοντά στην Ελλάδα,

να τη νιώσουν, να τη

γνωρίσουν, να τη μάθουν.

Της Σοφίας Προκοπίδου

Στον χάρτη της Ρωσίας η Σιβηρία έχει ξεχωριστή θέση επειδή είναι τόπος, όπου τους τελευταίους δύο αιώνες αναπτύχθηκε ένας λαμπρός και μοναδικός πολιτισμός.

Υπάρχουν πολλά κοινά στοιχεία στην ιστορία των εθνοτήτων της Σιβηρίας, τα οποία δεν ανήκουν στους ντόπιους λαούς. Πολλοί λαοί βρέθηκαν στη Σιβηρία την εποχή των διώξεων του 19ου αιώνα και την περίοδο της σταλινικής γενοκτονίας του 20ου αιώνα. Η Σιβηρία είναι η πλουσιότερη σε πρώτες ύλες περιοχή του πλανήτη μας και ο περασμένος αιώνας ήταν για την τσαρική Ρωσία μία ευκαιρία να εξαπλωθεί ανατολικά και να εκμεταλλευτεί την περιοχή αυτή. Μαζί με τα εγκαίνια της λειτουργίας του υπερσιβηρικού σιδηρόδρομου, άνοιξαν και οι ελπίδες των γειτονικών χωρών. Για πολλά χρόνια και μέχρι σήμερα η Σιβηρία ελκύει πολλούς, έτσι που μπορεί να ελκύσει η Γη της Επαγγελίας. Έλληνες βρέθηκαν εδώ υπό διάφορες συνθήκες και αιτίες.

Πώς βρέθηκαν στη Σιβηρία οι πρόγονοι του Πάνου Θεοδωρίδη

Ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Οργανισμού "Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης - Θεσσαλονίκη '97", **Πάνος Θεοδωρίδης**, μας έδωσε πολλές μαρτυρίες για την ελληνική παροικία στις αρχές του 20ου αιώνα. Κάποτε οι πρόγονοί του βρέθηκαν στη Σιβηρία:

"Ο παπούς μου, Παναγιώτης, γεννήθηκε στη Χάρσερα του Πόντου το 1880, - μας διηγείται, - έκανε δύο γιούς, τον Γιάννη, που ήταν σαράντα χρόνια κοινοτάρχης της Αγροσικιάς και τον Θόδωρο, τον πατέρα μου, το 1909. Ξενητεύτηκε το 1910 και εγκαταστάθηκε με την οικογένειά του στη Σιβηρία, στην πόλη Ιρκούτσκη, όπου η γυναίκα του είχε συγγενείς και άνοιξε έναν φούρνο. Η ελληνική παροικία στο Ιρκούτσκη ήταν γύρω στις εκατό ψυχές. Υπήρχε αίθουσα της ελληνικής κοινότητας όπου γίνονταν εορτασμοί και εκδηλώσεις, υπήρχαν ιερείς και δάσκαλοι που πλήρωνε η κοινότητα. Ευεργέτης των Ποντίων ήταν ο Πολύς Μαραντωφ, επίσης Έλληνας.

Η λαμπρότερη τελετή ήταν των Τριών Ιεραρχών. Τα παιδιά πήγαιναν και σε ρωσικό σχολείο όπου διδάσκονταν γαλλικά και βιολί. Στο σπίτι όλοι μιλούσαν ποντιακά, ενώ χρησιμοποιούσαν την απλή καθαρεύουσα και τα ρωσικά εκεί που ήταν απαραίτητα. Υπήρχε ένα εικοσαήμερο καλοκαιράκι, όπου βγαίνουν ακόμη και λουλούδια, ενώ τον χειμώνα, θερμοκρασίες κάτω των σαράντα βαθμών δεν ήταν ασυνήθιστες. Ζούσαν σε ξύλινα σπίτια (izba). Στο δωμάτιο υπήρχε μία τεράστια σόμπα και στην ουσία ζούσαν επάνω της, γύρω από ένα σαμοβάρι. Κάνανε βεγγέρες και μιλούσανε για την πατρίδα τους ασταμάτητα.

Η Βαϊκάλη ήταν οκτώ μήνες παγωμένη. Κάθε παιδί είχε το έλκθηρό

για το μέλλον και την ανάπτυξη της ελληνικής κοινότητας, λέει η Αντιπρόεδρος του Συλλόγου.

Μπορεί να φανεί παράξενο, όμως οι Έλληνες της Σιβηρίας στην πλειοψηφία τους θεωρούν αυτόν τον τραχύ τόπο δεύτερη και αληθινή πατρίδα και δεν σκοπεύουν να εγκαταλείψουν τη Σιβηρία και να φύγουν στην Ελλάδα.

Ο Σύλλογος “ΕΛΠΙΔΑ” ιδρύθηκε το 1993 υπό την πρωτοβουλία των διάσημων Ελλήνων της πόλης όπως: ο σκηνοθέτης και θεατρικός παραγωγός, **Συμεών Ιωαννίδης**, ο διευθυντής του νοσοκομείου **Αντόν Παπαδόπουλος**, ο γιατρός **Ανδρέας Νεκράσοφ**, ο διευθυντής του Κολεγίου Επικοινωνίας **Βλαδίμηρος Παπαδόπουλος** και πολλοί άλλοι, οι οποίοι έκαναν μεγάλες προσπάθειες για την αναγέννηση της ελληνικής κοινότητας και αφοσιώθηκαν σ’αυτό “το μεγάλο έργο της ζωής τους”, όπως χαρακτηρίζουν οι ίδιοι τις δραστηριότητές τους στην ελληνική κοινότητα.

Ο Σύλλογος “ΕΛΠΙΔΑ” έχει ως στόχο την σύσφιξη της φιλίας μεταξύ των εθνών της Σιβηρίας, την αναγέννηση του ελληνικού στοιχείου, την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, την ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ Ελλάδας -Ρωσίας. Το σύνθημα του Συλλόγου είναι: “ Τίποτα δε χωρίζει τα έθνη και τους λαούς, όπως η έλλειψη του πολιτισμού, η αγραμματοσύνη, και η κατάρρευση της ιστορικής και εθνικής μνήμης, και τίποτα δεν ενώνει τους λαούς, όπως ο πολιτισμός και η ιστορική μνήμη”.

Ο Σύλλογος “ΕΛΠΙΔΑ” από το 1996 είναι πρωτεργάτης του νεογέννητου Φεστιβάλ του Νοβοσιμπίρσκ, με τίτλο “Ηχώ της Ελλάδας”.

“Το Φεστιβάλ διοργανώνεται, -λέει η Μαρίνα,- με σκοπό την ενίσχυση της πνευματικής ενότητας Ρωσίας -Ελλάδας. Την αναγέννηση της εθνικής συνείδησης των Ελλήνων της Σιβηρίας, όπως επίσης και την προώθηση του πολιτισμού της Ελλάδας, του πολιτισμού, που είναι τα θεμέλια του παγκόσμιου πολιτισμού”.

Το Φεστιβάλ “Ηχώ της Ελλάδας” διοργανώνεται δύο φορές το χρόνο και διαρκεί 3 - 4 ημέρες. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει, την πρώτη μέρα, το Συνέδριο με θέμα: “Πολύπλευρες σχέσεις Ρωσίας - Ελλάδας. Το παρελθόν και το Παρόν.” Την μεγάλη εκδήλωση ελληνικού και ρωσικού παραδοσιακού χορού και τραγουδιού με τίτλο: “Η φιλία χωρίς σύνορα”, τη μεγάλη συναυλία: “Ελλάδα- πάντα νέα και προφητική”.

Επίσης, στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων περιλαμβάνεται και έκθεση ζωγραφικής: “Ρωσία. Ελλάδα. Βυζάντιο. Ορθοδοξία”. Στις ημέρες του Φεστιβάλ οι κινηματογράφοι της πόλης προβάλλουν ελληνικά έργα και τα θέατρα του Νοβοσιμπίρσκ δείχνουν θεατρικές παραστάσεις με το ελληνικό

Έκθεση: “Τα παιδιά ζωγραφίζουν την Ελλάδα” στα πλαίσια του Φεστιβάλ “Ηχώ της Ελλάδας”, 10-14 Μαΐου 1997.

Μέ θέμα: “Ο ρόλος του πολεμικού χορού στη στρατηγική τέχνη της αρχαίας Ελλάδας” έκανε εισήγηση ο χορογράφος του Κρατικού Θεάτρου Όπερας και μπαλέτου κ. Βαλέριος Ρομμ, που μελετάει την Παιαιογραφία.

ρεπερτόριο. Τα Φεστιβάλ “Ηχώ της Ελλάδας” έχουν μεγάλη ανταπόκριση σε όλους τους κατοίκους της πόλης που επισκέπτονται τις εκδηλώσεις με μεγάλο ενδιαφέρον.

Η Μαρίνα Μπουσίκ μίλησε και για τα προβλήματα της ελληνικής κοινότητας του Νοβοσιμπίρσκ που είναι γνωστά: “Θέλουμε να μάθουμε ελληνικά και δεν έχουμε δάσκαλο. Κανένας στη πόλη δεν μιλάει την ελληνική γλώσσα εκτός από την Γεωργία Μιχαλοπούλου η οποία κάπου -κάπου μας βοηθάει. Έχουμε επίσης ανάγκη για βιβλιοθήκη με ελληνικά βιβλία και άλλο υλικό που μπορεί να μας βοηθήσει στην προσπάθειά μας να μάθουμε περισσότερα για την ιστορική μας Πατρίδα.”

Αν θέλει κανείς να επικοινωνήσει με το Σύλλογο “ΕΛΠΙΔΑ” μπορεί να γράψει στην διεύθυνση: RUSSIA, 630099, NOVOSIBIRSK, Depoutatskaya 46, Marina Bousik, Tel: (007 383 2) 211666, e-mail elpida @ cip.nsk.su.